

**МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ВУГІЛЬНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ**

(Міненерговугілля України)

вул. Хрещатик, 30, м.Київ, 01601 тел.: (044) 206-38-44, 206-38-45, факс: 531-36-92

E-mail: kanc@mev.gov.ua, Код ЄДРПОУ 37471933

№ _____

На № _____

від _____

**Народному депутату України
Дерев'янку Ю.Б.**

Про реалізацію проекту будівництва
каскаду ГЕС на річці Дністер

Шановний Юрію Богдановичу !

На виконання доручення Прем'єр-міністра України В.Гройсмана від 08.05.2018 № 17361/1/1-18 до листа Голови Верховної Ради України А.Парубія від 20.04.2018 № 11/10-1496 Міненерговугілля розглянуло Ваш запит від 19.04.2018 № 291-422 щодо проекту будівництва каскаду ГЕС на Верхньому Дністрі та надає інформацію з питань, порушених у запиті.

Додаток: зазначене на 3 арк. в 1 прим.

З повагою

Міністр

І. Насалик

218005

Мацієвська,
206-37-04

Міністерство енергетики та вугільної
промисловості України
№НД/1-15-1120 Від 24.05.2018

15

Інформація щодо будівництва каскаду ГЕС на Верхньому Дністрі

Згідно з чинним ДБН 2.2.3 «Склад та зміст проектної документації на будівництво» для об'єктів виробничого призначення IV та V категорій складності, до яких належать ГЕС, проектування виконується в три послідовні стадії: ТЕО (техніко-економічне обґрунтування), П (Проект), Р (Робоча документація). Проектні роботи станом на сьогодні не розпочиналися, конкурсної закупівлі на розроблення ТЕО не оголошено, оскільки Закон України «Про оцінку впливу на довкілля», що сформований та прийнятий у 2017 році відповідно до зобов'язань, які взяла на себе Україна у рамках Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті (конвенція Еспо) та Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція), в ст. 2 встановлює таку процедуру проведення оцінки (ще до початку проектних робіт стадії ТЕО):

1) підготовка суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля відповідно до статей 5, 6 та 14 цього Закону;

2) проведення громадського обговорення відповідно до статей 7, 8 та 14 цього Закону. Громадянам надається право подавати будь-які зауваження щодо планованої діяльності. Всі отримані зауваження та пропозиції мають бути відображені в описовій частині висновку з оцінки впливу на довкілля: як враховані, так і відхилені;

3) аналіз уповноваженим органом відповідно до статті 9 цього Закону інформації, наданої у звіті з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації;

4) надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу;

5) врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності відповідно до статті 11 цього Закону.

Висновок з оцінки впливу на довкілля враховується при прийнятті рішення про провадження планованої діяльності та є підставою для його видачі. Забороняється розпочинати плановану діяльність без отримання висновку з оцінки впливу на довкілля.

Отже, до початку проведення громадських обговорень замовник повинен провести фахові дослідження щодо визначення та попередньої оцінки екологічних наслідків планованої діяльності, остаточні результати яких викласти в Звіті з оцінки впливу на довкілля.

Отримання попередніх позитивних висновків відповідних природоохоронних органів щодо будівництва каскаду ГЕС, а також попереднього погодження місцевих громад неможливе без проведення

досліджень, визначення конкретної території, на якій розташовуватиметься майбутній об'єкт будівництва, а відтак і зони його впливу.

Станом на 2018 рік виконано низку науково-вишукувальних робіт (1 етап) з аналізу району планованої діяльності та досвіду реалізації проектів співіснування об'єктів гідроенергетики з територіями з особливим природоохоронним статусом на прикладі країн ЄС. Звіти профільних інститутів НАН України оприлюднено у відкритому доступі на сайті ПрАТ «Укргідроенерго».

Щодо місцевостей, які можуть бути затопленими, то **до завершення гідрологічного моделювання, коли** не визначена техніко-економічна можливість будівництва та не оцінений його вплив на навколишнє середовище міркування з приводу підтоплення сіл та виселення людей є передчасними.

Крім того, відповідно до частини 3 статті 8 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» рішення з питань планування та забудови територій приймаються сільськими, селищними, міськими радами та їх виконавчими органами, районними, обласними радами в межах визначених законом повноважень з урахуванням вимог містобудівної документації. **Таким чином, рішення про передачу у власність чи користування земельних ділянок під будівництво приймають органи місцевого самоврядування.**

ПрАТ «Укргідроенерго» відомо про наявність ділянок природно-заповідного фонду в регіоні. При вишукуванні та аналізі результатів обов'язково будуть враховані всі території, об'єкти та пам'ятки у межах, встановлених відповідними нормативно-правовими актами і внесених у відповідні реєстри, а також режими їх охорони.

Стосовно неприйнятності серед населення впровадження об'єктів будівництва ГЕС зазначаємо, що, крім позиції проти будівництва ГЕС, існує й інша позиція громадян України, які вважають будівництво ГЕС доцільним (за умови дотримання природоохоронних норм), оскільки функціонування ГЕС має низку переваг, одними із яких є спроможність розв'язання проблеми з повеннями в регіоні, створення багатофункціональних водосховищ комплексного використання та збільшення частки виробництва електроенергії на відновлювальних джерелах. Переважно більшість населення недостатньо інформоване в питаннях будівництва ГЕС і Міненерговугілля спільно з ПрАТ «Укргідроенерго», з метою подолання упередженого ставлення щодо будівництва гідроенергетичних об'єктів, здійснює роз'яснювальну роботу та надає ґрунтовні відповіді із зазначених питань.

З цією метою ПрАТ «Укргідроенерго» надіслало звернення до Тернопільської обласної ради, в якому детально висвітлено ситуацію, що склалася, та проблеми регіону і країни в цілому, на вирішення яких спрямоване проектування каскаду ГЕС на верхньому Дністрі. Також, Товариство звернулось з проханням поінформувати стосовно наявних програм із збереження річки Дністер та виконаних останні 5 років на території Тернопільської області заходів, та надати координати та/або схеми територій, що належать до природного-заповідного фонду або є

охоронними межами культурно- історичних пам'яток. Наразі відповіді на зазначені питання Товариство не отримало.

Відносно твердження, що спорудження гребель і затоплення територій знищить туристичну привабливість зауважимо, що в Європі та США є багато прикладів сумісного розміщення природних парків та водосховищ, що використовуються для гідроенергетики, зокрема:

- в Швейцарії сумісно з регіональним природним парком Jurgapark Aargau розташоване Laufenburg на якому працює ГЕС;

- в Польщі сумісно з національним парком Pieniński розташовано водосховища Czorsztynskie та Sromowce на яких працюють ГЕС;

- в Німеччині сумісно з національним природним парком Kellerwald-Edersee розташовані водосховища ГЕС Edersee та водосховища Affolderner та Hochspeicherbecken, які використовуються для ГАЕС. На території парку ростуть букові ліси, унікальні для Західної Європи. Крім цього є безліч особливих лісових угруповань, таких як діброви, дубово-грабові ліси та ін. З 25 червня 2011 року буковий лісовий масив національного парку включений до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО;

- в Німеччині спільно з національним природним парком Eifel розташовані водосховища Urfttalsperre та Rursee на яких працюють ГЕС;

- в Німеччині спільно з природним парком Obere Saale, що входить до складу національних природних ландшафтів Тюрингії розташовано водосховища Talsperre Hohenwarte I, Speicherbecken Hohenwarte I, Talsperre Eichicht, Talsperre Bleiloch, що використовуються для роботи ГАЕС та буферне водосховище Talsperre Burgkhammer, що використовується для роботи мініГЕС;

- в Німеччині спільно з національним природним парком Harz, включаючи заповідники Оберес Залькеталь, південний Гарц і ін. розташовані водосховища Eckerstausee, та Vorsperre Wipper, що використовуються для мініГЕС;

- в Словаччині спільно з національним природним парком Полонини розташоване водосховище Starina, що використовується для боротьби з паводками та для водопостачання;

- в Іспанії спільно з національним природним парком Monfrague розташовані водосховища José María de Oriol, Torrejon-Tajo, Torrejon-Tietar, що використовуються для потреб електроенергетики та рекреації;

- в США у Національному заповіднику Chattahoochee Oconee розташовані водосховища Blue Ridge, Burton, Seed, Rabun, Tallulah Falls, Tugaloo, Yonah, Oconee які працюють у складі групи ГЕС та ГАЕС загальною потужністю 512 МВт;

- в США у національному заповіднику Daniel Boone розташовані водосховища Cave Run, Laurel, Cumberland, Wood Creek, які використовуються для боротьби з паводками, водопостачання та ГЕС загальною потужністю приблизно 300 МВт.